

Praktické pokyny pro účastníky řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru

Obsah

(čísla odkazují na příslušné odstavce)

I.	OBEČNÁ USTANOVENÍ	1–12
	Části řízení před Soudním dvorem a jejich základní rysy	1
	Zastupování účastníků řízení před Soudním dvorem	2–4
	Výdaje v řízení před Soudním dvorem a bezplatná právní pomoc	5–8
	Ochrana osobních údajů	9–11
	Označování anonymizovaných věcí týkajících se předběžných otázek	12
II.	PÍSEMNÁ ČÁST ŘÍZENÍ	13–61
	Účel písemné části řízení	13
	Písemná část řízení o předběžné otázce	14–17
	Písemná část řízení o přímé žalobě	18–24
	Žaloba	18–19
	Žalobní odpověď	20–21
	Replika a duplika	22
	Žádost o projednání věci ve zrychleném řízení	23
	Návrhy na odklad provádění či nuceného výkonu nebo na předběžná opatření (řízení o předběžných opatřeních)	24
	Písemná část řízení o kasačním opravném prostředku	25–38
	Kasační opravný prostředek	26–31
	Kasační odpověď	32–33
	Vedlejší kasační opravný prostředek	34
	Odpověď na vedlejší kasační opravný prostředek	35
	Replika a duplika	36–37
	Kasační opravné prostředky podávané na základě článku 57 statutu	38
	Důvěrnost v řízení o kasačním opravném prostředku	39–40
	Vedlejší účastenství v řízeních o přímé žalobě a o kasačním opravném prostředku	41–47
	Návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení	41
	Vyjádření k návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení	42
	Spis vedlejšího účastníka	43
	Vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka	44
	Opožděné návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení	45
	Vedlejší účastenství v řízení o návrhu na předběžná opatření nebo ve zrychleném řízení	46
	Vyloučení vedlejšího účastenství v řízení o předběžné otázce	47
	Forma a struktura podání	48–54
	Předkládání a předávání podání	55–61

III.	ÚSTNÍ ČÁST ŘÍZENÍ	62–90
	Účel jednání	63
	Žádost o konání jednání	64
	Předvolání k jednání a potřeba rychlé a úplné odpovědi na toto předvolání	65–66
	Na co je třeba dbát před konáním jednání	67–69
	Účast na jednání prostřednictvím videokonference	70–73
	Obvyklý průběh jednání	74
	První fáze jednání: přednes řečí	75–77
	Účel přednesu řečí	75
	Délka přednesu řečí a její případné prodloužení	76
	Počet účastníků jednání přednášejících řeč	77
	Druhá fáze jednání: otázky členů Soudního dvora	78–79
	Třetí fáze jednání: závěrečné repliky	80
	Respektování ochrany osobních údajů	81
	Jazyky používané na jednání	82–84
	Důsledky simultánního tlumočení a omezení s ním související	85–86
	Po skončení jednání	87–88
	Čtení stanoviska generálního advokáta a vyhlášení rozsudku, kterým se končí řízení	89–90
IV.	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	91–92

SOUDNÍ DVŮR,

s ohledem na jednací řád, a zejména jeho článek 208,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 10. prosince 2019 přijal Soudní dvůr na základě článku 208 svého jednacího řádu nové praktické pokyny pro účastníky řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru⁽¹⁾. Jejich cílem bylo nejen promítnout zkušenosti z uplatňování jednacího řádu sedm let po jeho vstupu v platnost dne 1. listopadu 2012, ale také reagovat na jisté významné legislativní změny, zejména v oblasti ochrany osobních údajů nebo v oblasti procesní po zavedení mechanismu předchozího uznávání přijatelnosti určitých kategorií kasačních opravných prostředků.
- (2) Od 1. března 2020, kdy tyto pokyny vstoupily v platnost, však došlo k několika dalším významným změnám technického i právního rázu.
- (3) Zprv si Soudní dvůr v kontextu sanitární krize spojené s pandemií covidu-19 opatřil nástroje a technické prostředky nezbytné k tomu, aby bylo možné provádět přenos z jednání po internetu a aby byla účastníkům řízení nebo zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu, kteří by se fyzicky nemohli jednání účastnit, poskytnuta možnost účastnit se ho prostřednictvím videokonference při dodržení určitých podmínek právního a technického rázu.
- (4) Zadruhé byly přijaty změny Protokolu o statutu Soudního dvora Evropské unie a jednacího řádu Soudního dvora mimo jiné s cílem stanovit, že Soudní dvůr zveřejňuje spisy či vyjádření předložené ve věcech týkajících se předběžných otázek, pokud jejich předkladatel nevnese v přiměřené lhůtě po skončení věci námitku⁽²⁾.
- (5) V zájmu řádného výkonu spravedlnosti a pro lepší přehlednost je proto třeba přijmout nové praktické pokyny, které zohlední shora uvedené změny a poskytnou též účastníkům řízení jasně odpovědi na mnohé další praktické otázky spojené s písemnou či ústní částí řízení.
- (6) Tyto nové pokyny, které se vztahují na všechny kategorie věcí předkládaných Soudnímu dvoru, nejsou – stejně jako ty předchozí – určeny k tomu, aby nahrazovaly příslušná ustanovení statutu a jednacího řádu. Jejich účelem je umožnit účastníkům řízení a jejich zástupcům, aby lépe porozuměli smyslu těchto ustanovení a přesněji pochopili průběh řízení před Soudním dvorem, a zejména omezení, s nimiž se Soudní dvůr potýká především v souvislosti se zpracováním a překladem procesních písemností nebo se simultánním tlumočením vyjádření přednášených na jednání. Pro účastníky řízení i pro Soudní dvůr je nejlepší zárukou optimálního projednávání věcí soudem, budou-li tyto pokyny dodržovány a bude-li na ně brán zřetel.

PŘIJÍMÁ TYTO PRAKTICKÉ POKYNY:

I. OBECNÁ USTANOVENÍ

Části řízení před Soudním dvorem a jejich základní rysy

1. S výhradou zvláštních ustanovení Protokolu o statutu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „statut“) nebo jednacího řádu zahrnuje řízení před Soudním dvorem zpravidla písemnou a ústní část. Účelem písemné části řízení je předestřít Soudnímu dvoru vytýkané skutečnosti, žalobní důvody nebo argumenty účastníků řízení a v řízení o předběžné otázce vyjádření zúčastněných uvedených v článku 23 statutu k otázkám položeným soudy členských států Unie. Ukáže-li se, že je to nezbytné, doplní se písemná část řízení o část ústní. Účelem této části řízení je umožnit Soudnímu dvoru, aby svou znalost řádu Soudního dvora vylepšil vyslechnutím účastníků řízení či zúčastněných uvedených v článku 23 statutu na jednání či případně vyslechnutím stanoviska generálního advokáta.

⁽¹⁾ Úř. věst. L1 42, 14.2.2020, s. 1.

⁽²⁾ Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2019 ze dne 11. dubna 2024, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L, 2024/2019, 12.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2019/oj>), a změny jednacího řádu Soudního dvora přijaté dne 2. července 2024 (Úř. věst. L, 2024/2094, 12.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/proc_internal/2024/2094/oj).

Zastupování účastníků řízení před Soudním dvorem

2. V souladu s ustanoveními článku 19 statutu musí být účastníci řízení před Soudním dvorem povinně zastoupeni osobou, která je k tomu náležitě oprávněna. S výjimkou členských států, ostatních států, které jsou stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“), Kontrolního úřadu Evropského sdružení volného obchodu (dále jen „ESVO“) a orgánů Unie, které obvykle zastupuje zmocněnec jmenovaný pro každou jednotlivou věc, musí být jiní účastníci řízení zastoupeni advokátem oprávněným k výkonu advokacie podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o EHP. Toto jejich postavení musí být doložitelné na vyžádání kdykoli během řízení. Podle čl. 19 sedmého pododstavce statutu jsou na roveň advokátům postaveni vysokoškolští učitelé, kteří jsou státními příslušníky členských států, jejichž právní řád jim přiznává právo vystupovat před soudy.

3. Ve věcech projednávaných v řízení o předběžné otázce však Soudní dvůr přihlíží v souvislosti se zastupováním účastníků původního řízení k procesním pravidlům použitelným před předkládajícím soudem. Každá osoba oprávněná k zastupování některého účastníka řízení před tímto soudem jej tedy může zastupovat i před Soudním dvorem, a pokud to vnitrostátní procesní pravidla umožňují, mají účastníci původního řízení právo sami předkládat písemná vyjádření a přednášet ústní vyjádření. Vyvstanou-li v tomto ohledu pochybnosti, může si Soudní dvůr kdykoli opatřit příslušné informace od těchto účastníků řízení, od jejich zástupců nebo od předkládajícího soudu.

4. U přímých žalob a kasačních opravných prostředků jsou zmocněnci a advokáti zastupující účastníka řízení rovněž povinni v souladu s čl. 119 odst. 2 a čl. 168 odst. 2 jednacího řádu uložit v soudní kanceláři úřední doklad nebo procesní plnou moc z nedávné doby potvrzující, že jsou oprávněni tohoto účastníka zastupovat v řízení před Soudním dvorem.

Výdaje v řízení před Soudním dvorem a bezplatná právní pomoc

5. S výhradou ustanovení článku 143 jednacího řádu je řízení před Soudním dvorem bezplatné; Soudnímu dvoru se za podání návrhu na zahájení řízení nebo za předložení kteréhokoli podání neplatí žádný poplatek. Náklady řízení podle článku 137 a následujících jednacího řádu zahrnují výlučně ty náklady, za něž „lze přiznat“ náhradu, tj. částky případně určené svědkům a znalcům a nutné výdaje vynaložené účastníky řízení v souvislosti s řízením před Soudním dvorem, což se týká odměny jejich zástupce a jeho výdajů na cestu a pobyt v Lucemburku v případě, že se koná jednání. O výši těchto nákladů řízení a o tom, který z účastníků řízení je má platit, rozhoduje Soudní dvůr v rozsudku nebo usnesení, kterým se končí řízení, zatímco v řízení o předběžné otázce přísluší rozhodování o nákladech řízení předkládajícímu soudu.

6. Není-li některý účastník řízení nebo – v řízení o předběžné otázce – účastník původního řízení schopen nést zcela nebo zčásti náklady řízení, může kdykoli požádat o poskytnutí bezplatné právní pomoci. Aby však bylo možné k takovým žádostem přihlídnout, musí splňovat podmínky stanovené v člancích 115 až 118 jednacího řádu (řízení o předběžné otázce) a v jeho člancích 185 až 189 (kasační opravné prostředky) a musí k nim být přiloženy všechny nezbytné informace a doklady umožňující Soudnímu dvoru zhodnotit skutečnou hospodářskou situaci žadatele. Za tím účelem je tedy třeba, aby účastník řízení, který hodlá využít bezplatné právní pomoci, dodal Soudnímu dvoru jak dokumenty uvádějící různé příjmy a dávky, které pobírá (jako je výplatní páska, výpis z bankovního účtu nebo dokument vydaný orgánem veřejné správy nebo správou sociálního zabezpečení), tak dokumenty týkající se jeho nezbytných výdajů (jako je například nájemní či úvěrová smlouva, potvrzení o výdajích na vzdělání nezaopatřeného dítěte, vyúčtování služeb nebo faktury).

7. Vzhledem k tomu, že v řízení o předběžné otázce rozhoduje Soudní dvůr na základě žádosti soudu členského státu, musí účastníci původního řízení požádat o případné poskytnutí bezplatné právní pomoci přednostně u tohoto soudu nebo u příslušných orgánů dotyčného členského státu, s tím, že pomoc přiznaná Soudním dvorem má ve vztahu k pomoci přiznané na vnitrostátní úrovni toliko podpůrnou povahu.

8. Je vhodné připomenout, že vyhoví-li Soudní dvůr žádosti o bezplatnou právní pomoc, hradí pouze výdaje související s pomocí a zastupováním žadatele před Soudním dvorem, popřípadě v mezích, které stanoví. V souladu s pravidly obsaženými v jednacím řádu může Soudní dvůr tyto výdaje později vymáhat v rozhodnutí, kterým se končí řízení a kterým se rozhoduje o nákladech řízení, a soudní kolegium, které rozhodlo o žádosti o bezplatnou právní pomoc, též může kdykoli tuto pomoc odejmout, změní-li se v průběhu řízení podmínky, na jejichž základě byla poskytnuta.

Ochrana osobních údajů

9. Soudní dvůr zpravidla projednává předběžné otázky anonymizovaně v zájmu zajištění optimální ochrany osobních údajů zejména při zveřejňování informací o věcech, které jsou mu předkládány. Tento přístup v praxi znamená, že pokud předkládající soud provedl anonymizaci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nebo rozhodl o odstranění údajů fyzických osob nebo jiných entit, které jsou sporem v původním řízení dotčeny, zachová Soudní dvůr tuto anonymizaci nebo toto odstranění údajů i v řízení, které probíhá před ním. V opačném případě – a s výjimkou zvláštních okolností – Soudní dvůr sám skryje příjmení a jméno fyzických osob uvedených v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a případně i další údaje, které by mohly umožnit jejich identifikaci. Aby byla takto přijatá opatření efektivní, musí se všichni zúčastnění uvedení v článku 23 statutu vyvarovat toho, aby ve spisech nebo písemných či ústních vyjádřeních zpřístupnili údaje, které byly skryty v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

10. Totéž platí pro kasační opravné prostředky. S výjimkou zvláštních okolností totiž Soudní dvůr respektuje anonymitu přiznanou Tribunálem a účastníci řízení jsou žádáni, aby tuto anonymitu respektovali i v rámci řízení před Soudním dvorem.

11. Každopádně platí, že přeje-li si účastník řízení, aby jeho totožnost nebo některé údaje, které se ho týkají, nebyly v rámci věci předložené Soudnímu dvoru zpřístupňovány, nebo přeje-li si naopak, aby jeho totožnost a tyto údaje v rámci takové věci zpřístupněny byly, může se obrátit na Soudní dvůr s žádostí, aby rozhodl, zda je či není namístě provést úplnou nebo částečnou anonymizaci dané věci, nebo zachovat již poskytnutou anonymitu. Aby však byla taková žádost účinná, musí být podána co možná nejrychleji. Z důvodu rozšířeného využívání nových informačních a komunikačních technologií se totiž ukazuje, že anonymizace zcela postrádá jakýkoli užitek, bylo-li již sdělení o dané věci zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo – v řízení o předběžné otázce – byla-li již žádost o rozhodnutí o předběžné otázce doručena zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu, tj. přibližně měsíc po podání žádosti Soudnímu dvoru.

Označování anonymizovaných věcí týkajících se předběžných otázek

12. Věcem týkajícím se předběžných otázek, které byly předmětem anonymizace, přiděluje Soudní dvůr zpravidla fiktivní název. Tento fiktivní název neodpovídá skutečnému jménu či názvu účastníků řízení a v zásadě ani žádnému existujícímu jménu či názvu. Jeho jediným účelem je usnadnit označování a identifikaci anonymizovaných věcí.

II. PÍSEMNÁ ČÁST ŘÍZENÍ

Účel písemné části řízení

13. Písemná část řízení má pro Soudní dvůr zásadní význam při seznamování se s věcí. Má mu umožnit, aby si na základě předložených spisů účastníků řízení nebo vyjádření utvořil přesnou představu o předmětu věci, která mu byla předložena, a o jejím významu. Tento cíl sice zůstává při projednávání všech druhů věcí předkládaných Soudnímu dvoru stejný, avšak průběh a celkové obrysy písemné části řízení se liší v závislosti na povaze řízení. Zatímco v řízeních o přímé žalobě a o kasačním opravném prostředku se mají účastníci řízení vyjádřit ke spisům ostatních účastníků řízení, písemná část řízení o předběžné otázce se vyznačuje tím, že není kontradiktorní, a zúčastnění uvedení v článku 23 statutu mají pouze předložit případná vyjádření k otázkám položeným vnitrostátním soudem, přičemž v zásadě neznají postoj ostatních zúčastněných k těmž otázkám. Z toho vyplývají odlišné požadavky jak co do formy a obsahu uvedených vyjádření, tak co do dalšího průběhu řízení, avšak s tím, že většina spisů účastníků řízení či vyjádření předkládaných v průběhu písemné části řízení musí být přeložena. Proto musí být vždy upřednostněno používání krátkých a jednoduchých vět a argumentace účastníků řízení musí být obsažena ve spisech či vyjádřeních, a nikoli v případných přílohách.

Písemná část řízení o předběžné otázce

14. Vzhledem k tomu, že řízení o předběžné otázce je svou povahou řízením nesporným, nepodléhá předkládání spisů či písemných vyjádření zúčastněných uvedených v článku 23 statutu žádným zvláštním požadavkům na formální náležitosti. Jakmile jim Soudní dvůr doručí žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, mohou tedy v případě zájmu předložit vyjádření, ve kterém popíší svůj postoj k žádosti předkládajícího soudu. Účelem tohoto vyjádření, které musí být předloženo v neprodlužitelné lhůtě dvou měsíců (k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti) od doručení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, je *objasnit Soudnímu dvoru, jaký je smysl této žádosti, a zejména jaké odpovědi by měly být poskytnuty na otázky předkládajícího soudu.*

15. Tento popis sice musí být úplný a musí obsahovat zejména argumentaci, o níž by se mohla opírat odpověď Soudního dvora na položené otázky, na druhou stranu ale v něm nemusí být opakován právní nebo skutkový rámec sporu, který je již vylíčen v předkládacím rozhodnutí, ledaže by vyžadoval doplňující vyjádření. S výhradou zvláštních okolností nebo speciálních ustanovení jednacího řádu upravujících omezení délky písemností z důvodu naléhavosti věci by písemná vyjádření předkládaná v řízení o předběžné otázce neměla přesáhnout 20 stran.

16. Jak vyplývá z čl. 96 odst. 3 jednacího řádu, spisy nebo písemná vyjádření předložená ve věcech týkajících se předběžných otázek se zveřejní na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie po vyhlášení rozsudku nebo doručení usnesení, kterým bude rozhodnuto o otázkách položených předkládajícím soudem, pokud některý ze zúčastněných uvedených v článku 23 statutu nevznese proti zveřejnění svého spisu nebo vyjádření námitku. S ohledem na tuto skutečnost je tedy *zásadní, aby tyto předložené spisy nebo vyjádření neobsahovaly osobní údaje.*

17. Má-li zúčastněný uvedený v článku 23 statutu za to, že by jeho spis nebo vyjádření neměly být na shora uvedených internetových stránkách zveřejněny, musí to výslovně uvést buď v průvodním dopise k tomuto spisu či vyjádření, anebo v samostatném dopise zaslaném soudní kanceláří v pozdějším stadiu řízení, ale vždy do tří měsíců po vyhlášení rozsudku nebo doručení usnesení, jímž se končí řízení.

Písemná část řízení o přímé žalobě

Žaloba

18. Vzhledem k tomu, že řízení o přímé žalobě je svou povahou řízením sporným, platí pro písemnou část takového řízení přísnější pravidla. Tato pravidla jsou upravena v článku 119 a následujících (hlava IV) jednacího řádu a týkají se jak povinného zastoupení účastníků řízení zmocněncem nebo advokátem, tak formálních náležitostí co do obsahu a úpravy spisů účastníků řízení. Z článku 120 jednacího řádu konkrétně vyplývá, že návrh na zahájení řízení musí vedle jména (náзву) a bydliště (sídla) žalobce a označení strany, proti níž žaloba směřuje, obsahovat přesné označení předmětu sporu, dovolávané žalobní důvody a argumenty, případně podložené důkazy nebo důkazními návrhy, a návrhové žádání žalobce. *Nedodržení těchto požadavků má za následek nepřipustnost žaloby; její délka by vyjma zvláštních okolností neměla přesáhnout 30 stran.*

19. Z článku 120 písm. c) jednacího řádu vyplývá, že k žalobě musí být též povinně připojen stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. Účelem tohoto popisu – který nesmí přesáhnout dvě strany – je usnadnit sepsování oznámení o každé věci předložené Soudnímu dvoru, které musí být v souladu s čl. 21 odst. 4 jednacího řádu zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie.*

Žalobní odpověď

20. Žalobní odpověď upravená v článku 124 jednacího řádu musí splňovat formální náležitosti, které věcně odpovídají formálním náležitostem stanoveným pro žalobu, a musí být podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení žaloby. Tato lhůta, k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti, smí být prodloužena jen výjimečně na základě včas podané a rádně odůvodněné žádosti s uvedením okolností, jež mohou takové prodloužení odůvodňovat.

21. Vzhledem k tomu, že právní rámec řízení je vymezen žalobou, musí být argumentace obsažená v žalobní odpovědi v co největším možném rozsahu členěna dle žalobních důvodů nebo vytykánych skutečností uvedených v žalobě. Předkládání nových žalobních důvodů během řízení je zakázáno, ledaže by se zakládaly na právních nebo skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Právní a skutkový rámec sporu je třeba v žalobní odpovědi uvést pouze v případě, že jeho vylíčení v žalobě je zpochybňováno nebo vyžaduje další upřesnění. *Stejně jako v případě žaloby by délka žalobní odpovědi neměla, nejsou-li dány zvláštní okolnosti, přesáhnout 30 stran.*

Replika a duplika

22. Žalobce může svou argumentaci doplnit replikou a žalovaný duplikou, považují-li to za nutné. Tyto spisy účastníků řízení se řídí stejnými formálními pravidly jako žaloba a žalobní odpověď, avšak vzhledem ke své fakultativní a doplňkové povaze musí být nutně kratší. Vzhledem k tomu, že rámec a žalobní důvody či vytykáne skutečnosti, které jsou těžištěm sporu, byly důkladně vylíčeny (nebo zpochybněny) v žalobě a žalobní odpovědi, *zůstává jediným cílem repliky a dupliky umožnit žalobci a žalovanému, aby své postoje upřesnili nebo svou argumentaci soustředili na některou důležitou otázku*, s tím, že předseda též může na základě článku 126 jednacího řádu sám upřesnit aspekty, kterých by se tato podání měla týkat. Až na zvláštní okolnosti by tedy replika ani duplika neměla být delší než přibližně deset stran. Tato podání musí být do soudní kanceláře doručena ve lhůtách stanovených Soudním dvorem s tím, že předseda tyto lhůty prodlouží jen výjimečně a na základě řádně odůvodněné žádosti.

Žádost o projednání věci ve zrychleném řízení

23. Pokud povaha věci vyžaduje, aby byla projednána bez zbytečného odkladu, může žalobce nebo žalovaný požádat Soudní dvůr o projednání věci ve zrychleném řízení odchýlně od ustanovení jednacího řádu. Tato možnost upravená v článku 133 jednacího řádu je nicméně podmíněna tím, že byla v tomto směru předložena samostatným podáním výslovná žádost, v níž jsou podrobně vylíčeny okolnosti, jimiž lze odůvodnit zahájení takového řízení, a je-li takové žádosti vyhověno, dochází k úpravám v písemné části řízení. Běžné lhůty pro předkládání spisů účastníků řízení totiž mohou být zkráceny, což platí i pro délku těchto spisů, a podle článku 134 jednacího řádu lze repliku, dupliku nebo spis vedlejšího účastníka předložit pouze tehdy, pokládá-li to předseda za nezbytné.

Návrhy na odklad provádění či nuceného výkonu nebo na předběžná opatření (řízení o předběžných opatřeních)

24. S přímou žalobou může být také spojen návrh na odklad provádění či nuceného výkonu napadeného aktu podle článku 278 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) nebo návrh na předběžná opatření podle článku 279 SFEU. V souladu s ustanoveními článku 160 jednacího řádu je však takový návrh přípustný pouze tehdy, je-li podán navrhovatelem, který napadl dotýčný akt u Soudního dvora, nebo je-li návrh podán účastníkem řízení ve věci, kterou Soudní dvůr projednává, a musí být předložen samostatným podáním s označením předmětu sporu a okolností, které dokládají naléhavost rozhodnutí, jakož i skutkových a právních důvodů, které *prima facie* odůvodňují nařízení navrhovaného opatření (*fumus boni iuris*). Návrh se pak zpravidla doručí druhému účastníku řízení, jemuž předseda určí krátkou lhůtu k písemnému nebo ústnímu vyjádření. V případě mimořádné naléhavosti může předseda návrhu předběžně vyhovět ještě před tím, než bylo takové vyjádření předloženo či předneseno.

Písemná část řízení o kasačním opravném prostředku

25. V případě kasačních opravných prostředků vykazuje písemná část řízení mnoho podobností s průběhem písemné části řízení o přímé žalobě. Příslušná pravidla jsou obsažena v článku 167 a následujících (hlava V) jednacího řádu, v nichž je upřesněn povinný obsah kasačního opravného prostředku a kasační odpovědi a předmět v nich uplatněných návrhových žádání.

Kasační opravný prostředek

26. Kasační opravný prostředek nelze podat proti aktu orgánu, instituce nebo jiného subjektu Unie, nýbrž musí směřovat proti rozhodnutí Tribunálu o žalobě podané proti takovému aktu, jak vyplývá z článků 168 a 169 jednacího řádu, jimiž jsou v tomto ohledu doplněny články 56 až 58 statutu. Z tohoto upřesnění vyplývá, že návrhové žádání v kasačním opravném prostředku musí nutně směřovat k úplnému nebo částečnému zrušení rozhodnutí Tribunálu obsaženého ve výroku tohoto rozhodnutí, a nikoli ke zrušení aktu napadeného před Tribunálem. Soudní dvůr může návrhovým žádáním vzneseným v prvním stupni úplně či částečně vyhovět pouze v případě, že je kasační opravný prostředek prohlášen za opodstatněný, přičemž nelze vznést nové návrhové žádání. Právní důvody a argumenty uplatněné v kasačním opravném prostředku – jehož délka by vyjma zvláštních okolností neměla přesáhnout 25 stran – tedy musí pod hrozbou nepřipustnosti *přesně označit napadané body odůvodnění rozhodnutí Tribunálu a podrobně uvést důvody, proč toto rozhodnutí trpí vadou spočívající v nesprávném právním posouzení.*

27. Aby se usnadnilo vyhotovení oznámení zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie* v souladu s čl. 21 odst. 4 jednacího řádu, musí dále navrhovatel ke kasačnímu opravnému prostředku připojit stručný popis těchto důvodů v maximální délce dvou stran.

28. K žalobě musí být dále připojeny doklady potvrzující splnění požadavků stanovených v článku 19 statutu a převzatých do článku 119 jednacího řádu. Jedná se o potvrzení, že advokát zastupující žalobce je oprávněn působit jako právní zástupce před soudem členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o EHP, a dále o úřední doklad vystavený žalobcem nebo jím udělenou procesní plnou moc z nedávné doby potvrzující, že je advokát oprávněn zastupovat ho v řízení před Soudním dvorem. K dokladu nebo plné moci předloženým v rámci řízení před Tribunálem se přihlídně, pouze pokud je v nich výslovně uvedeno, že se vztahují rovněž na případné pozdější řízení před Soudním dvorem.

29. V situacích uvedených v článku 58a statutu musí dále navrhovatel ke kasačnímu opravnému prostředku přiložit *návrh na uznání jeho přijatelnosti, a to odděleně od samotného kasačního opravného prostředku.* Tento návrh, jehož délka činí maximálně sedm stran, musí obsahovat všechny nezbytné skutečnosti, aby mohl Soudní dvůr rozhodnout o přijatelnosti kasačního opravného prostředku, a je-li uznán přijatelným zčásti, určit důvody kasačního opravného prostředku, k nimž se musí vztahovat kasační odpověď.

30. V návrhu na uznání přijatelnosti kasačního opravného prostředku musí být každopádně jasně a přesně uvedeny důvody, o něž se kasační opravný prostředek opírá, musí v něm být stejně tak přesně a jasně identifikována právní otázka, kterou každý z důvodů kasačního opravného prostředku nastoluje, a musí v něm být konkrétně popsáno, v čem je tato otázka významná pro jednotu, soulad nebo další vývoj unijního práva.

31. V souladu s čl. 170a odst. 1 jednacího řádu má nepřiložení takového návrhu za následek nepřipustnost kasačního opravného prostředku jako celku.

Kasační odpověď

32. Kterýkoli účastník řízení v dotčené věci před Tribunálem, který má právní zájem na vyhovění kasačnímu opravnému prostředku, nebo na jeho odmítnutí či zamítnutí, může předložit kasační odpověď v neprodlužitelné lhůtě dvou měsíců – k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti – od okamžiku, kdy mu byl doručen kasační opravný prostředek. V případě, že věc, v níž je podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, byla v rámci řízení před Tribunálem spojena s jednou či více jinými věcmi, nestávají se účastníci řízení v těchto jiných věcech automaticky účastníky řízení před Soudním dvorem. Kasační odpověď mohou předložit pouze tehdy, jsou-li rovněž účastníky řízení ve věci, v níž je podán kasační opravný prostředek.

33. Pro obsah kasační odpovědi platí náležitosti stanovené v článku 173 jednacího řádu a návrhové žádání musí v souladu s článkem 174 jednacího řádu směřovat k vyhovění kasačnímu opravnému prostředku, nebo k jeho úplnému nebo částečnému odmítnutí či zamítnutí. *Právní argumentace obsažená v kasační odpovědi musí být v co možná největším rozsahu členěna dle důvodů kasačního opravného prostředku uplatňovaných navrhovatelem, ale není nutné v ní připomínat právní a skutkový rámec sporu, ledaže je jeho vyličení v kasačním opravném prostředku zpochybňováno nebo vyžaduje další upřesnění.* Naproti tomu námitky vůči přípustnosti celého kasačního opravného prostředku nebo jeho části musí být obsaženy v samotném textu kasační odpovědi, neboť možnost vznést samostatným podáním námitku nepřipustnosti žaloby podle článku 151 jednacího řádu se na kasační opravné prostředky nevztahuje. Stejně jako v případě kasačního opravného prostředku by délka kasační odpovědi neměla vyjma zvláštních okolností přesáhnout 25 stran.

Vedlejší kasační opravný prostředek

34. Má-li účastník řízení v dotčené věci před Tribunálem poté, co mu byl doručen kasační opravný prostředek, zájem napadnout rozhodnutí Tribunálu v určitém aspektu, který nebyl zmíněn v kasačním opravném prostředku, musí proti rozhodnutí Tribunálu podat vedlejší kasační opravný prostředek. Vedlejší kasační opravný prostředek musí být předložen samostatným podáním a ve stejné neprodlužitelné lhůtě, která je stanovena pro předložení kasační odpovědi, a musí splňovat náležitosti stanovené v člancích 177 a 178 jednacího řádu. *Právní důvody a argumenty obsažené ve vedlejším kasačním opravném prostředku musí být nutně odlišné od právních důvodů a argumentů uplatněných v kasační odpovědi.*

Odpověď na vedlejší kasační opravný prostředek

35. Je-li podán takový vedlejší kasační opravný prostředek, může navrhovatel stejně jako kterýkoli další účastník řízení v dotčené věci před Tribunálem, který má právní zájem na vyhovění vedlejšímu kasačnímu opravnému prostředku nebo na jeho odmítnutí či zamítnutí, předložit odpověď na vedlejší kasační opravný prostředek, která se omezí na důvody uváděné ve vedlejším kasačním opravném prostředku. V souladu s článkem 179 jednacího řádu musí být odpověď na vedlejší kasační opravný prostředek podána v neprodlužitelné lhůtě dvou měsíců od doručení vedlejšího kasačního opravného prostředku (k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti).

Replika a duplika

36. Kasační opravný prostředek a kasační odpověď, respektive vedlejší kasační opravný prostředek a odpověď na něj, mohou být doplněny replikou a duplikou zejména k tomu, aby se účastníci řízení mohli vyjádřit k námitce nepřijatosti nebo k novým skutečnostem uváděným v kasační odpovědi, respektive v odpovědi na vedlejší kasační opravný prostředek. Na rozdíl od pravidel platných pro přímé žaloby *ale tato možnost podléhá výslovnému souhlasu předsedy Soudního dvora*. Za tím účelem se navrhovatel (respektive účastník řízení podávající vedlejší kasační opravný prostředek) vyzývá, aby ve lhůtě sedmi dnů – k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti – od doručení kasační odpovědi (respektive odpovědi na vedlejší kasační opravný prostředek) předložil řádně odůvodněnou žádost s vylíčením důvodů, proč je dle jeho názoru replika nezbytná. Tato žádost – jejíž délka by neměla přesáhnout tři strany – musí být srozumitelná sama o sobě a bez odkazů na kasační opravný prostředek nebo kasační odpověď, respektive na vedlejší kasační opravný prostředek nebo odpověď na něj.

37. Z důvodu zvláštní povahy řízení o kasačním opravném prostředku, které se omezuje na zkoumání právních otázek, může dále předseda v případě, že žádosti o repliku vyhoví, omezit předmět a počet stran repliky i následné dupliky. Splnění těchto požadavků je základním předpokladem řádného průběhu řízení s tím, že *překročení povoleného počtu stran nebo uvedení dalších otázek v replice nebo duplice povede k tomu, že bude předkladateli vrácena.*

Kasační opravné prostředky podávané na základě článku 57 statutu

38. Pravidla uvedená v bodech 25 až 37 těchto pokynů se však neuplatní v plném rozsahu na kasační opravné prostředky podávané proti rozhodnutí Tribunálu, kterým byl zamítnut návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení nebo které bylo přijato na základě návrhu na předběžná opatření podle článků 278 SFEU nebo 279 SFEU. Podle čl. 57 třetího pododstavce statutu se totiž takové kasační opravné prostředky projednávají stejným postupem jako návrh na předběžná opatření podaný přímo k Soudnímu dvoru. Účastníkům řízení je tedy stanovena krátká lhůta k předložení případných vyjádření ke kasačnímu opravnému prostředku a Soudní dvůr o něm rozhoduje bez dodatečné písemné části řízení, či dokonce bez části ústní.

Důvěrnost v řízení o kasačním opravném prostředku

39. Jak vyplývá z předchozích ustanovení, kasační opravný prostředek a následně předkládané spisy účastníků řízení se doručují všem účastníkům řízení ve věci před Tribunálem bez ohledu na jejich procesní postavení před ním (žalobce, žalovaný či vedlejší účastník řízení). Vzhledem k tomu, že kasační opravné prostředky jsou podle článku 58 statutu omezeny na právní otázky, musí se účastníci řízení zdržet uvádění tajných nebo důvěrných údajů ve svých spisech. Pokud by však výjimečně vyvstal zájem o důvěrné nakládání s některými údaji ve spisu účastníka řízení, je třeba, aby předkladatel tohoto spisu předložil samostatným podáním řádně odůvodněnou žádost o důvěrné nakládání (s upřesněním rozsahu požadovaného důvěrného nakládání a účastníků řízení, kterých se tato žádost týká) a nedůvěrnou verzi svého spisu, kterou bude možné doručit těmto dalším účastníkům řízení. Ve vztahu k údajům, které byly obsaženy v soudním spise Tribunálu, tato žádost každopádně nemůže svým rozsahem přesahovat rozsah důvěrného nakládání již priznaného Tribunálem vůči vedlejším účastníkům.

40. Vyhoví-li Soudní dvůr žádosti o důvěrné nakládání, doručí se nedůvěrná verze příslušného spisu účastníka řízení ostatním účastníkům v dané věci. V případě částečného vyhovění této žádosti je třeba, aby účastník řízení, v jehož prospěch bylo toto důvěrné nakládání přiznáno, předložil neprodleně novou nedůvěrnou verzi svého spisu, která bude ostatním účastníkům doručena, jakmile ji Soudní dvůr obdrží.

Vedlejší účastenství v řízeních o přímé žalobě a o kasačním opravném prostředku

Návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení

41. V souladu s článkem 40 statutu mohou členské státy a orgány Unie a za podmínek stanovených ve druhém a třetím pododstavci tohoto článku třetí státy, které jsou stranou Dohody o EHP, Kontrolní úřad ESVO, instituce a jiné subjekty Unie a jakákoli fyzická nebo právnická osoba vstoupit do řízení ve sporech předložených Soudnímu dvoru, aby zcela nebo částečně podpořily návrhová žádání některého z účastníků řízení. Aby bylo možné k návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení přihlédnout, musí splňovat podmínky stanovené v čl. 130 odst. 2 až 4 jednacího řádu a musí být předložen ve lhůtě šesti týdnů (v případě návrhu podávaného v řízení o přímé žalobě), respektive ve lhůtě jednoho měsíce (v případě návrhu podávaného v řízení o kasačním opravném prostředku). Tato lhůta, k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti, běží od okamžiku zveřejnění oznámení uvedeného v čl. 21 odst. 4 jednacího řádu v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Vyjádření k návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení

42. Jakmile bude návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení doručen hlavním účastníkům řízení, vyzývají se tito účastníci řízení, aby se k němu případně vyjádřili v souladu s čl. 131 odst. 1 jednacího řádu ve lhůtě deseti dnů od jeho doručení. Pokud v této lhůtě, k níž se připočte jednotná lhůta deseti dnů z důvodu vzdálenosti, tito účastníci řízení označí tajné či důvěrné podklady nebo dokumenty, jejichž předání navrhovateli vstupu do řízení jako vedlejší účastník by jim mohlo způsobit újmu, vyzývají se k předložení nedůvěrné verze příslušných podkladů nebo dokumentů, kterou bude možné doručit navrhovateli vstupu do řízení jako vedlejší účastník, bude-li jeho návrhu vyhověno.

Spis vedlejšího účastníka

43. Je-li návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení vyhověno a vedlejší účastník obdrží veškeré procesní písemnosti, které byly doručeny účastníkům řízení, případně s výjimkou tajných či důvěrných podkladů nebo dokumentů, může ve lhůtě jednoho měsíce a deseti dnů po předání těchto písemností předložit spis vedlejšího účastníka. Tento spis sice musí splňovat požadavky stanovené v čl. 132 odst. 2 jednacího řádu, obsahově je však nutně stručnější než spis podporovaného účastníka řízení a jeho délka by neměla přesáhnout 10 stran. Vzhledem k tomu, že *vedlejší účastenství je závislé na sporu mezi hlavními účastníky řízení*, musí se vedlejší účastník vyvarovat toho, aby ve spise opakoval žalobní důvody či argumenty obsažené v písemnostech účastníka řízení, kterého podporuje, a smí uvádět jen dodatečné důvody nebo argumenty, které potvrzují tezi tohoto účastníka řízení. Reprodukování právního a skutkového rámce sporu je nadbytečné, ledaže je jeho vylíčení ve spisech hlavních účastníků řízení zpochybňováno nebo vyžaduje dodatečné upřesnění.

Vyjádření ke spisu vedlejšího účastníka

44. Po doručení spisu vedlejšího účastníka může předseda, považuje-li to za nutné, určit lhůtu k předložení krátkého vyjádření k tomuto spisu. Předložení takového vyjádření, jehož délka by neměla přesáhnout 5 stran, je však fakultativní. Cílem tohoto vyjádření je pouze umožnit hlavním účastníkům řízení, aby reagovali na určitá tvrzení vedlejšího účastníka nebo aby zaujali postoj k jeho novým důvodům či argumentům. Pokud taková situace nenastala, doporučuje se vyjádření nepředkládat a uvědomit o tom Soudní dvůr, aby se písemná část řízení zbytečně neprodlužovala.

Opožděné návrhy na vstup vedlejšího účastníka do řízení

45. Soudní dvůr může přihlídnout též k návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení předloženému po uplynutí lhůty šesti týdnů uvedené v čl. 130 odst. 1 jednacího řádu nebo lhůty jednoho měsíce uvedené v čl. 190 odst. 2 jednacího řádu, splňuje-li podmínky stanovené v čl. 130 odst. 2 až 4 jednacího řádu, avšak za podmínky, že je mu doručen dříve, než bylo rozhodnuto o zahájení ústní části řízení podle čl. 60 odst. 4 jednacího řádu. V tom případě se vedlejší účastník v souladu s čl. 129 odst. 4 jednacího řádu může vyjádřit na jednání, pokud se jednání v dané věci koná.

Vedlejší účastenství v řízení o návrhu na předběžná opatření nebo ve zrychleném řízení

46. Totéž v zásadě platí v případě návrhu na předběžná opatření nebo v případě projednání věci ve zrychleném řízení. Kromě zvláštních okolností odůvodňujících předložení písemného vyjádření se osoba nebo jiná entita, kterým byl povolen vstup do takového řízení, může vyjádřit jen ústně, koná-li se jednání.

Vyloučení vedlejšího účastenství v řízení o předběžné otázce

47. Výše uvedená pravidla týkající se vedlejšího účastenství se ale nepoužijí v řízení o předběžné otázce. Z důvodu nesporné povahy této kategorie věcí a z důvodu zvláštní funkce Soudního dvora při rozhodování o výkladu nebo platnosti unijního práva v rámci řízení o předběžné otázce se mohou k otázkám, které Soudnímu dvoru pokládají soudy členských států, vyjádřit, ať už písemně či ústně, pouze zúčastnění uvedení v článku 23 statutu a případně orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie, které o to byly požádány na základě čl. 24 druhého pododstavce statutu.

Forma a struktura podání

48. Bez ohledu na výše uvedené skutečnosti a na pravidla o obsahu podání vyplývající z ustanovení statutu a jednacího řádu musí spisy účastníků řízení a písemná vyjádření, které jsou předkládány Soudnímu dvoru, splňovat jisté další požadavky, jejichž smyslem je usnadnit Soudnímu dvoru čtení a zpracování těchto podání a zejména jejich překlad do jednoho či více jazyků. Tyto požadavky se týkají jak formy a úpravy podání, tak jejich struktury či délky.

49. Pokud jde předně o formální stránku spisů či vyjádření účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu, musí být tato podání povinně prezentována tak, aby je Soudní dvůr mohl zpracovat elektronicky. Za tím účelem *musí být zohledněny následující požadavky:*

- spis účastníka řízení nebo vyjádření jsou sepisovány na bílém nelinkovaném papíře formátu A4, s textem pouze na jedné straně listu, a nikoli oboustranně;
- text je psán běžným typem písma (jako například Times New Roman, Courier nebo Arial) o velikosti minimálně 12 bodů v textu a minimálně 10 bodů u poznámek pod čarou, s proložením řádků 1,5 a s horizontálními a vertikálními okraji minimálně 2,5 cm (tj. nahoře, dole, vlevo a vpravo);
- všechny odstavce spisu účastníka řízení nebo vyjádření jsou číslovány vzestupně a souvisle,
- totéž platí pro listy spisu účastníka řízení nebo vyjádření, včetně případných příloh a jejich seznamu, které jsou číslovány vzestupně a souvisle v pravém horním rohu;

- strana spisu účastníka řízení nebo vyjádření nepřesahuje 1 500 znaků bez mezer;
- a v případě, že se spis účastníka řízení nebo vyjádření neodesílají Soudnímu dvoru elektronicky, nespojují se jejich listy pevně, například lepidlem nebo sešíváčkou, nýbrž takovým způsobem, aby je bylo možné snadno rozpojit.

50. Vedle těchto formálních požadavků musí být podání předkládaná Soudnímu dvoru sepsána takovým způsobem, aby bylo možné pochopit jejich strukturu a smysl již od prvních stránek. Kromě názvu podání, čísla věci (za předpokladu, že již bylo soudní kanceláří sděleno) a účastníků řízení, kterých se věc týká, nebo jejich iniciál (je-li věc anonymizována), kteréžto údaje se uvádí na první straně předkládaného spisu účastníka řízení nebo vyjádření, *začíná spis účastníka řízení nebo písemné vyjádření obsahem nebo stručným uvedením osnovy zvolené předkladatelem*. Spis účastníka řízení nebo písemné vyjádření končí *povinně návrhovým žádáním předkladatele nebo v řízení o předběžné otázce navrhovanými odpověďmi na otázky položené předkládajícím soudem*.

51. Podání předkládaná Soudnímu dvoru sice po obsahové stránce nepodléhají žádným jiným požadavkům, než které vyplývají ze statutu a jednacího řádu, je však třeba mít na paměti, že taková podání slouží Soudnímu dvoru za základ k prostudování spisu a že Soudní dvůr nebo orgán, který je jejich autorem, zpravidla musí zajistit jejich překlad. V zájmu řádného průběhu řízení i v zájmu samotných účastníků řízení tedy *musí být spisy účastníků řízení a písemná vyjádření sepsány jednoduchým a přesným jazykem bez použití technických termínů, které jsou specifické pro určitý vnitrostátní právní systém*. Je třeba se vyhýbat opakování a v rámci možností upřednostnit krátké věty před dlouhými a složitými souvětími se vsuvkami a vedlejšími větami.

52. Pokud účastníci řízení ve spise nebo vyjádření poukazují na konkrétní text nebo předpis vnitrostátního nebo unijního práva, *musí být uveden přesný odkaz na tento text nebo předpis*, což se týká jak data jeho přijetí a pokud možno data zveřejnění, tak jeho časové působnosti. Stejně tak když účastníci řízení citují výňatek nebo úryvek soudního rozhodnutí nebo stanoviska generálního advokáta, je třeba, aby uvedli název a číslo dané věci i číslo ECLI („European Case Law Identifier“) rozhodnutí či stanoviska a přesný odkaz na příslušný výňatek či úryvek.

53. Dále je třeba připomenout, že *právní argumentace účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu musí být obsažena ve spisu účastníka řízení nebo v písemném vyjádření, a nikoli v případných přílohách*, které se obvykle nepřekládají. Ke spisu účastníka řízení nebo k vyjádření smí být přiloženy pouze dokumenty, které jsou zmiňovány v samotném textu tohoto spisu nebo vyjádření a jsou nezbytné pro dokreslení nebo podložení jeho obsahu. Podle čl. 57 odst. 3 jednacího řádu je mimoto předkládání příloh přípustné jen tehdy, je-li k nim připojen seznam příloh. Tento seznam musí u každého přiloženého dokumentu uvádět číslo přílohy, stručný údaj o jejím druhu a odkaz na stranu nebo odstavec spisu účastníka řízení nebo vyjádření, kde je dokument citován a který odůvodňuje připojení tohoto dokumentu.

54. Jestliže se podání zjevně odchyluje od pravidel uvedených na předchozích řádcích a zejména od pokynů k úpravě a délce podání, vedoucí soudní kanceláře toto podání vrátí jeho předkladateli s výzvou k odstranění vad bez zbytečného odkladu.

Předkládání a předávání podání

55. Do soudního spisu věci se zakládají pouze podání výslovně upravená v procesních předpisech. K podáním, která v procesních předpisech upravena nejsou, Soudní dvůr nepřihlíží a soudní kancelář je vrátí jejich předkladateli.

56. Podání musí být předkládána ve stanovených lhůtách a v souladu s požadavky uvedenými v článku 57 jednacího řádu. Podle čl. 57 odst. 5 jednacího řádu jsou pro počítání procesních lhůt rozhodné pouze den a hodina uložení originálu do soudní kanceláře. Pravidlo zakotvené v čl. 49 odst. 2 jednacího řádu se použije pouze tehdy, když konec lhůty pro předložení určitého podání prodloužené o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti případně na sobotu, neděli nebo úřední svátek. Seznam úředních svátků je každoročně zveřejňován v Úředním věstníku Evropské unie a na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7031/cs).

57. V případech stanovených v jednacím řádu mohou být tam stanovené lhůty prodlouženy. Žádosti o prodloužení lhůt musí být vždy odůvodněny a předloženy včas před uplynutím lhůty pro předložení příslušného podání.

58. Nejbezpečnějším a nejrychlejším způsobem předkládání podání je předkládání prostřednictvím aplikace e-Curia. Tato aplikace, jejíž používání je jednoduché a pohodlné, umožňuje výhradně elektronické podávání a doručování procesních písemností, aniž je nutné zasílat podání i poštou. Podmínky přístupu k aplikaci e-Curia a podmínky pro její používání jsou obsaženy v rozhodnutí Soudního dvora o podávání a doručování procesních písemností prostřednictvím aplikace e-Curia a v podmínkách pro používání, na které se v tomto rozhodnutí odkazuje. Tyto dokumenty jsou dostupné na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_78957/cs/).

59. Není-li podání předloženo Soudnímu dvoru prostřednictvím shora uvedené aplikace, lze je také zaslat Soudnímu dvoru poštou. Obálka s tímto podáním musí být zaslána soudní kanceláři Soudního dvora na adresu: Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg. K tomu je vhodné připomenout, že podle čl. 57 odst. 5 jednacího řádu jsou pro počítání procesních lhůt rozhodné pouze den a hodina uložení originálu v soudní kanceláři. Aby nedošlo ke zmeškání lhůty, důrazně se tedy doporučuje odeslat zásilku doporučeně nebo expresně několik dní před uplynutím lhůty stanovené k předložení podání, nebo také předmětné podání předat fyzicky v soudní kanceláři Soudního dvora anebo mimo úřední hodiny soudní kanceláře na vrátnici budov Soudního dvora, kde příslušný pracovník potvrdí přijetí tohoto podání tak, že na něm vyznačí datum a čas předložení.

60. V současné době je též možné zasílat soudní kanceláři kopii podepsaného originálu podání v příloze k e-mailu (ecj.registry@curia.europa.eu) nebo telefaxem [+352 433766], ale tyto dva způsoby zaslání by měly být používány jen výjimečně, neboť mají technické limity a neskytají stejné výhody a záruky jako aplikace e-Curia. Dále je třeba připomenout, že předložení podání elektronickou poštou nebo telefaxem je z hlediska dodržení procesních lhůt rozhodné pouze za podmínky, že podepsaný originál podání bude spolu s jeho případnými přílohami doručen do soudní kanceláře do deseti dnů po odeslání kopie tohoto podepsaného originálu elektronickou poštou nebo telefaxem. Tento originál tedy musí být odeslán nebo předán neprodleně po odeslání kopie, a to bez jakýchkoli, byť jen drobných, oprav či změn. V případě rozporů mezi podepsaným originálem a dříve zaslano kopí se přihlédne pouze k datu doručení podepsaného originálu do soudní kanceláře.

61. Vedle originální verze spisů či písemných vyjádření zasláné soudní kanceláři některým ze způsobů uvedených v předchozích bodech musí být na níže uvedenou elektronickou adresu zaslána editovatelná verze ^(³) těchto spisů či vyjádření, aby se Soudnímu dvoru usnadnilo zpracovávání těchto podání a zejména jejich překlad do jednoho či více úředních jazyků Unie: editable-versions@curia.europa.eu.

⁽³⁾ Editovatelná verze odpovídá dokumentu sepsanému v textovém procesu, jako je Microsoft Word, Open Office, Google Docs nebo Pages (prostředí Mac). Na rozdíl od programu založeného na obrazu, jako je PDF, totiž tento editovatelný formát umožňuje přímé zpracování textu pro účely jeho použití v rámci vyřizování věci, zejména ve fázi překladu.

III. ÚSTNÍ ČÁST ŘÍZENÍ

62. Ústní část řízení zahrnuje v podstatě dvě odlišné etapy, jak vyplývá z čl. 20 čtvrtého pododstavce statutu, a sice slyšení účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu a přednesení stanoviska generálního advokáta. Podle čl. 20 pátého pododstavce statutu však Soudní dvůr může, má-li za to, že věc neobsahuje žádnou novou právní otázku, rozhodnout, že věc bude projednána bez stanoviska generálního advokáta. Jednání se nemusí konat vždy.

Účel jednání

63. Vzhledem k významu písemné části řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru – s výhradou použití čl. 76 odst. 3 jednacího řádu, podle kterého se jednání v řízení o předběžných otázkách koná, podá-li zúčastněný uvedený v článku 23 statutu, který se neúčastnil písemné části řízení, v tomto směru odůvodněnou žádost – není rozhodujícím kritériem pro konání jednání ani tak podání výslovné žádosti v tomto směru jako spíše samotným Soudním dvorem provedené vyhodnocení přidané hodnoty tohoto jednání a jeho potenciálního přínosu k řešení sporu nebo k určení, jaké odpovědi by Soudní dvůr mohl poskytnout na otázky položené soudem členského státu. *Soudní dvůr tedy koná jednání vždy, kdy by mohlo přispět k lepšímu pochopení věci a jejího významu, ať již účastníci řízení nebo zúčastnění uvedení v článku 23 statutu podali v tomto směru žádost, či nikoli.*

Žádost o konání jednání

64. Mají-li tito účastníci řízení nebo zúčastnění za to, že se v určité věci musí konat jednání, je v každém případě na nich, aby již po doručení sdělení o ukončení písemné části řízení *oznámili Soudnímu dvoru přesné důvody, proč si přejí, aby je vyslechl.* Toto zdůvodnění – které nelze zaměňovat za spis účastníka řízení nebo písemné vyjádření a jehož délka nesmí přesáhnout tři strany – se musí zakládat na konkrétním posouzení přínosu jednání pro daného účastníka řízení a musí v něm být uvedeno, které skutečnosti obsažené v soudním spise nebo které části argumentace je podle tohoto účastníka řízení nutné na tomto jednání dále rozvést nebo vyvrátit. Obecné zdůvodnění poukazující například na význam věci nebo otázek, o nichž má Soudní dvůr rozhodnout, nepostačuje.

Předvolání k jednání a potřeba rychlé a úplné odpovědi na toto předvolání

65. Rozhodne-li Soudní dvůr, že bude v určité věci konat jednání, stanoví jeho přesné datum a čas a soudní kancelář neprodleně předvolá účastníky řízení nebo zúčastněné uvedené v článku 23 statutu a uvedomí je rovněž o složení soudního kolegia, jemuž byla věc přidělena, o organizačních procesních opatřeních, o nichž Soudní dvůr rozhodl, a o případném upuštění od stanoviska generálního advokáta. Aby mohl Soudní dvůr toto jednání konat za optimálních podmínek, je třeba, aby účastníci řízení nebo zúčastnění odpověděli na dopis soudní kanceláře bez zbytečného odkladu, přičemž uvedou, zda mají skutečně v úmyslu se jednání účastnit. Je-li tomu tak, jsou tito účastníci řízení nebo zúčastnění žádáni, aby soudní kanceláři poskytli následující informace:

- příjmení, jméno, titul a přesné postavení osob, které je budou na jednání zastupovat,
- příjmení, jméno, titul a přesné postavení osoby, která se za tohoto účastníka řízení nebo zúčastněného ujme na jednání slova,
- délku přednesu řeči, kterou tato osoba požaduje, s přihlédnutím k informacím obsaženým v bodě 76 těchto pokynů a

- jakékoli další opatření, které bude moci usnadnit přístup do prostor Soudního dvora a řádné konání jednání jak z hlediska logistického a technického, tak případně z hlediska jazykového.

Pozdní či neúplná odpověď na předvolání soudní kanceláře může narušit řádný průběh jednání, a tudíž jeho účelnost pro řešení sporu předloženého Soudnímu dvoru.

66. Může-li být jednání, k němuž byli účastníci řízení nebo zúčastnění uvedeni v článku 23 statutu předvolání, přenášeno na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie a některý z těchto účastníků řízení nebo zúčastněných má za to, že by toto jednání nemělo být takto přenášeno, uvědomí o tom Soudní dvůr co možná nejdříve s podrobným uvedením okolností, které odůvodňují upuštění od přenosu. V souladu s čl. 80a odst. 4 jednacího řádu předseda o této žádosti rozhodne co možná nejdříve, a to po vyslechnutí soudce zpravodaje a případně generálního advokáta, který se věcí zabývá.

Na co je třeba dbát před konáním jednání

67. *Osoby, které mají před Soudním dvorem přednést řeč, jsou bez ohledu na svůj titul a postavení povinny nosit talár. Je tedy třeba, aby se zmocněnci a advokáti a v řízení o předběžných otázkách jakákoli jiná osoba, která je na základě vnitrostátních procesních pravidel oprávněná zastupovat účastníka původního řízení, dostavili s vlastním talárem, účastní-li se jednání konaného Soudním dvorem. Pro případ, že by tyto osoby neměly k dispozici talár, má Soudní dvůr několik talárů v zásobě, avšak vzhledem k omezenému počtu těchto talárů a jejich různých velikostech je třeba, aby o tom příslušní zástupci Soudní dvůr předem informovali v odpovědi na předvolání k jednání.*

68. V zájmu zajištění optimálního průběhu jednání je rovněž žádoucí, aby účastníci řízení a jejich zástupci v odpovědi na předvolání k jednání informovali Soudní dvůr o veškerých zvláštních opatřeních, jež jim budou moci usnadnit řádnou účast na jednání, zejména v *případě zdravotního postižení nebo snížené pohyblivosti.*

69. Vzhledem k dopravní situaci v Lucemburku a z důvodu bezpečnostních opatření, jež platí pro vstup do budov Soudního dvora, se doporučuje učinit vše nezbytné k tomu, aby bylo možné se dostavit ve stanovený den do místnosti, kde se bude konat jednání, alespoň dvacet minut před časem stanoveným pro zahájení jednání. Je totiž zvykem, že členové soudního kolegia a případně generální advokát před jednáním v krátkosti pohovoří se zástupci účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu o uspořádání jednání. Soudce zpravodaj a generální advokát mohou shora uvedené zástupce při této příležitosti vyzvat k tomu, aby na jednání poskytli k některým otázkám další upřesnění nebo důkladněji analyzovali ten či onen konkrétní aspekt dané věci.

Účast na jednání prostřednictvím videokonference

70. Jak vyplývá z článku 78 jednacího řádu, lze zástupci účastníka řízení nebo účastníkovi původního řízení v řízení o předběžných otázkách, je-li oprávněn jednat před soudem bez zastoupení advokátem, povolit účast na jednání prostřednictvím videokonference, brání-li mu ve fyzické účasti na tomto jednání zdravotní, bezpečnostní nebo jiné závažné důvody související například s jeho zdravotním stavem, se stávkou v odvětví dopravy nebo také s nenadálým zrušením jeho letu několik hodin před konáním jednání.

71. Aby bylo možné k této žádosti přihlídnout, musí být předložena samostatným podáním, jakmile je znám důvod překážky, a musí uvádět povahu tvrzené překážky a přesné kontaktní údaje osoby, s níž je třeba se spojit v případě, že by Soudní dvůr žádosti vyhověl. Cílem těchto informací je umožnit Soudnímu dvoru, aby předem provedl technické testy a testy pro účely tlumočení, které jsou nezbytné k zajištění optimální kvality zvuku a obrazu a dokonalé stability internetového spojení.

72. Soudní dvůr si v tomto ohledu vyhrazuje právo určit technické řešení, které zajistí vhodnou úroveň bezpečnosti a spolehlivosti umožňující řádné spojení, a tudíž efektivní účast účastníků na jednání za obdobných podmínek, jaké panují na prezenčním jednání. Používání specifického videokonferenčního vybavení či jiného systému pro pořádání virtuálních konferencí může být povoleno pouze po schválení Soudním dvorem a po získání všech nezbytných záruk co do kvality a stability spojení. V tomto ohledu je žádoucí, aby se účastníci řízení informovali na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie jak na technické požadavky, kterým musí účastníci vyhovět, tak na praktická doporučení k účasti na jednání prostřednictvím videokonference (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7031/cs).

73. Jsou-li výše uvedené testy úspěšné, může se dotyčný účastník řízení nebo zástupce účastnit jednání prostřednictvím videokonference za stejných podmínek, jaké panovaly při provádění těchto testů. V opačném případě – nebo v případě zamítnutí žádosti o účast na jednání prostřednictvím videokonference – bude dotyčný účastník řízení nebo zástupce vyzván, aby se dal zastoupit prezenčně, ledaže by Soudní dvůr případně rozhodl o odročení jednání.

Obvyklý průběh jednání

74. Třebaže se průběh jednání před Soudním dvorem může lišit v závislosti na konkrétních okolnostech každé věci, člení se jednání zpravidla na tři různé části: přednes řeči jako takový, otázky členů Soudního dvora a závěrečné repliky. Řeči se přednášejí od řečnického pultu, zatímco odpovědi na otázky členů Soudního dvora a závěrečné repliky pronášejí zástupci účastníků řízení zpravidla z místa, které jim bylo vyhrazeno v jednací síni.

První fáze jednání: přednes řeči

Účel přednesu řeči

75. Až na zvláštní okolnosti začíná jednání obvykle přednesem řeči účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu. S ohledem na to, že se Soudní dvůr na závěr písemné části řízení již s věcí seznámil, není účelem těchto řečí připomínat obsah spisů účastníků řízení nebo písemných vyjádření. Jejich *prvořadým účelem* je shora uvedeným účastníkům řízení a zúčastněným umožnit, aby *vyhověli eventuálními žádostem o soustředění řečí a odpověděli na otázky, které jim Soudní dvůr položil před jednáním*. Dále je žádoucí, aby se účastníci jednání, kteří hájí tutéž tezi nebo sdílejí stejný postoj, před jednáním v maximálním možném rozsahu dohodli a vyhnuli se tak zbytečnému opakování.

Délka přednesu řeči a její případné prodloužení

76. Délka přednesu řeči je stanovena předsedou soudního kolegia po konzultaci se soudcem zpravodajem a případně s generálním advokátem, který se věcí zabývá. Délka přednesu řeči je zpravidla stanovena na patnáct minut nehledě na soudní kolegium, jemuž byla věc přidělena, může však být prodloužena nebo zkrácena v závislosti na povaze nebo specifické složitosti věci, na počtu účastníků jednání a jejich procesním postavení a rovněž na případných organizačních procesních opatřeních, o nichž Soudní dvůr rozhodl. Určenou délku přednesu řeči může výjimečně prodloužit předseda soudního kolegia na *řádně odůvodněnou žádost* účastníka řízení nebo zúčastněného uvedeného v článku 23 statutu. Aby bylo možné k takové žádosti přihlídnout, musí být nicméně podána dotyčným účastníkem řízení nebo zúčastněným v jeho odpovědi na předvolání k jednání.

Počet účastníků jednání přednášejících řeč

77. Z důvodů souvisejících s řádným průběhem jednání musí přednes řeči účastníků řízení nebo zúčastněných, kteří jsou přítomni jednání, zajišťovat za každého z nich jen jedna osoba. Výjimečně však může být povolen přednes řeči i druhé osobě, odůvodňuje-li to povaha nebo značná složitost věci a byla-li v tomto směru podána *řádně odůvodněná žádost* v odpovědi dotyčného účastníka řízení nebo zúčastněného na předvolání k jednání. Je-li toto povolení uděleno, neznamená to však žádné prodloužení délky přednesu řeči, neboť si oba účastníci jednání, kteří přednášejí řeč, musí čas určený danému účastníku řízení k přednesu řeči rozdělit.

Druhá fáze jednání: otázky členů Soudního dvora

78. Vedle otázek, jež mohou během nebo po přednesu řeči pokládat členové Soudního dvora, mohou být účastníci jednání po skončení přednesu svých řečí požádáni, aby odpověděli na dodatečné otázky členů Soudního dvora. Smyslem těchto otázek je, aby si členové Soudního dvora doplnili znalost věci, a těmto účastníkům jednání umožňují vyjasnit či důkladněji analyzovat některé body, které případně vyžadují další upřesnění.

79. S výjimkou zvláštních okolností musí na otázky členů Soudního dvora odpovídat účastníci jednání přednášející řeč. Domnívá-li se účastník řízení nebo zúčastněný, že by na případné otázky Soudního dvora měla odpovídat jiná osoba, například z důvodu jejich odborných znalostí v určité konkrétní oblasti, musí o to konkrétním způsobem požádat v odpovědi na předvolání k jednání.

Třetí fáze jednání: závěrečné repliky

80. Po skončení tohoto kola otázek členů Soudního dvora a odpovědí na ně mají nakonec účastníci jednání přednášející řeč možnost, považují-li to za nutné, přednést krátkou repliku. Tyto závěrečné repliky, jejichž délka nesmí v každém jednotlivém případě překročit pět minut, nejsou druhým kolem přednesu řečí. Jejich jediným cílem je umožnit účastníkům jednání, kteří přednesli řeč, krátce reagovat na vyjádření nebo odpovědi ostatních účastníků jednání nebo členů Soudního dvora vyslovené v průběhu jednání. Byl-li přednes řeči na jednání za jednoho účastníka řízení nebo zúčastněného uvedeného v článku 23 statutu povolen více osobám, smí repliku přednést pouze jedna z nich.

Respektování ochrany osobních údajů

81. Bez ohledu na to, v jaké fázi se dané jednání nachází, jsou účastníci jednání přednášející řeč a osoby, jimž je povoleno ujmout se na jednání slova, povinni respektovat anonymizaci, kterou předtím případně provedl předkládající soud nebo Soudní dvůr. Ve svých řečech, odpovědích nebo závěrečných replikách se proto musí vyhnout odhalení totožnosti osob, kterých se tato anonymizace týká, nebo uvedení osobních údajů, které by umožnily tyto osoby identifikovat či zpětně identifikovat.

Jazyky používané na jednání

82. Aniž je dotčena možnost členských států používat vlastní úřední jazyk, účastní-li se jednání, a možnost třetích států používat některý z jazyků uvedených v článku 36 jednacího řádu, účastní-li se řízení o předběžné otázce nebo vstoupí-li jako vedlejší účastníci do řízení před Soudním dvorem, jsou ostatní účastníci řízení povinni přednášet své řeči v jednacím jazyce určeném v souladu s pravidly uvedenými v článku 37 jednacího řádu.

83. V řízeních o předběžné otázce mohou účastníci původního řízení výjimečně požádat Soudní dvůr o povolení používat v ústní části řízení jiný jazyk, než je jazyk předkládajícího soudu. Tato žádost, která musí být učiněna v odpovědi dotyčného účastníka řízení na předvolání k jednání, musí být *náležitě odůvodněna* a musí v ní být objasněny důvody, proč je o používání jiného jazyka žádáno, a důvody, které hovoří pro to, aby z jazyků uvedených v článku 36 jednacího řádu byl používán právě tento jiný jazyk. Na základě čl. 37 odst. 4 jednacího řádu o této žádosti rozhoduje dle okolností předseda soudního kolegia, jemuž byla věc přidělena, nebo Soudní dvůr, a to poté, co byl k žádosti vyslechnut druhý účastník původního řízení a generální advokát. Je-li této žádosti vyhověno, může být požadovaný jazyk na jednání používán všemi zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu (*).

84. Výjimka uvedená v předchozím bodě se však použije pouze v případě řízení o předběžné otázce. Mimo případy uvedené v bodě 82 těchto pokynů jsou účastníci řízení o přímé žalobě nebo o kasačním opravném prostředku povinni přednášet řeči, repliky a odpovědi na případné otázky Soudního dvora v jednacím jazyce (*).

Důsledky simultánního tlumočení a omezení s ním související

85. Ať už se jedná o přednes řeči, o repliky nebo o odpovědi na otázky Soudního dvora, musí mít účastníci jednání při přednesu svých řečí na paměti, že členové soudního kolegia, generální advokát a zúčastnění uvedení v článku 23 statutu často sledují jejich přednes v jiném jazyce v rámci simultánního tlumočení. V zájmu řádného průběhu jednání a zajištění kvality práce tlumočnicků – kteří před přeložením řečnickových slov do jazyka posluchače musí mnohdy sami vycházet z tlumočení do dalšího jazyka – se tedy žádá, aby zástupci účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu, *mají-li k dispozici byť jen stručný text, poznámky k přednesu řeči nebo osnovu své řeči, poskytl tyto podklady ředitelství tlumočnické služby co možná nejdříve před jednáním* elektronickou poštou (Interpretation@curia.europa.eu). Tento text nebo tyto poznámky k přednesu řeči jsou určeny pouze tlumočnickům a po jednání jsou skartovány. Nepředávají se členům soudního kolegia či generálnímu advokátovi, který se věcí zabývá, ani se nezakládají do spisu ve věci.

86. K usnadnění tlumočení, a tudíž i pochopení řeči ze strany jak členů soudního kolegia a generálního advokáta, který se věcí zabývá, tak ostatních účastníků řízení přítomných jednání, je nezbytné na jednání *hovořit do mikrofonu klidně, přirozeným a pozvolným tempem*. Tlumočení bude snadnější, uvede-li účastník jednání při přednesu řeči nejprve osnovu svého přednesu a bude-li vždy dávat přednost krátkým a jednoduchým větám. Odkazuje-li účastník jednání při přednesu řeči na rozhodnutí Soudního dvora nebo Tribunálu, je dále třeba, aby upřesnil datum tohoto rozhodnutí spolu s číslem a názvem dané věci.

Po skončení jednání

87. Aktivní účast účastníků řízení nebo zúčastněných uvedených v článku 23 statutu končí současně se skončením jednání. Až na výjimečný případ znovuotevření ústní části řízení podle článku 83 jednacího řádu již není shora uvedeným účastníkům řízení a zúčastněným dovoleno předkládat písemná vyjádření či přednášet ústní vyjádření, zejména v reakci na stanovisko generálního advokáta, když už předseda soudního kolegia prohlásil jednání za skončené.

(*) Pokud Soudní dvůr souhlasil s použitím jiného než jednacího jazyka pro účely zodpovězení případných otázek položených na jednání, platí tento souhlas pouze pro tyto odpovědi. Úvodní řeč dotyčného účastníka řízení a závěrečná replika musí být zajištěny v jednacím jazyce.

(*) Pokud jde o žaloby pro nesplnění povinnosti, má žalovaný členský stát právo používat během ústní části řízení jiný jazyk než ten, který byl používán během písemné části řízení, to však za podmínky, že je tento jiný jazyk jedním z úředních jazyků tohoto státu a že byla v tomto směru včas podána žádost, pokud možno v odpovědi na předvolání k jednání. Je-li této žádosti vyhověno, může být požadovaný jazyk používán všemi účastníky řízení.

88. Bylo-li jednání přenášeno, zůstane videozáznam k dispozici na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie po dobu nejdéle jednoho měsíce po ukončení jednání. Má-li účastník řízení nebo zúčastněný, který se tohoto jednání účastnil, za to, že videozáznam z jednání by měl být z těchto internetových stránek stažen, může Soudnímu dvoru podat žádost s uvedením okolností odůvodňujících jeho stažení. Je-li této žádosti vyhověno, dotčený videozáznam se okamžitě z internetových stránek stáhne.

Čtení stanoviska generálního advokáta a vyhlášení rozsudku, kterým se končí řízení

89. Účastníci řízení a zúčastnění uvedení v článku 23 statutu jsou sice soudní kanceláří informováni o datu vyhlášení rozsudku, kterým se končí řízení, a případně o datu přednesení stanoviska generálního advokáta v jejich věci, nejsou však povinni přemísťovat se do Lucemburku. Čtení stanovisek generálních advokátů a vyhlášení rozsudků Soudního dvora je totiž přenášeno živě na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie.

90. Úplný text stanoviska a rozsudku je soudní kanceláří doručován dotčeným účastníkům řízení a zúčastněným a následně se v dostupných jazycích objeví na výše uvedených internetových stránkách.

IV. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

91. Těmito praktickými pokyny se zrušují a nahrazují praktické pokyny pro účastníky řízení ve věcech předkládaných Soudnímu dvoru ze dne 10. prosince 2019.

92. Tyto praktické pokyny budou zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*. V platnost vstoupí prvním dnem měsíce následujícího po jejich zveřejnění.

Přijato v Lucemburku dne 2. července 2024.